

Notat

Erhverv
Afgifter

31. oktober 2019

J.nr. 19-0646602

Skattestyrelsens kontrolindsats i 2018 vedrørende afgiftspligtige chokolade- og sukkervarer

Denne redegørelse beskriver Skattestyrelsens kontrol med afgiftspligtige chokolade- og sukkervarer, som indføres og handles i Danmark uden afregning eller med forkert afregning af danske punktafgifter. Redegørelsen indeholder antallet af kontroller, ansvarsvurderinger, straffesager og reguleringer for hele 2018.

Tallene for 2018 er trukket i Skattestyrelsens systemer den 3. september 2019. Sager, som danner grundlag for talmaterialet, gennemgår løbende justeringer, hvilket betyder, at tallene i denne redegørelse ikke i alle tilfælde er direkte sammenlignelige med tal, som er anvendt i forbindelse med besvarelse af andre spørgsmål.

Skattestyrelsens kontrol skal forhindre bevidst illegal indførsel af punktafgiftspligtige varer med henblik på økonomisk fortjeneste.

I Skattestyrelsens kontroller konstateres bl.a. forkert eller manglende afgiftsafregning af varer indført af:

- virksomheder, der er registreret for punktafgifter – registrerede grossister og detailhandlere
- virksomheder, der ikke er registreret for punktafgifter – uregistrerede detailhandlere
- virksomheder, der slet ikke er registreret, hverken med CVR-nr., moms og/eller punktafgifter – private og ikke-momsregistrerede

Skattestyrelsens indsats i 2018

Antal gennemførte kontroller

Der blev i 2018 gennemført 706 kontroller. De fordeler sig på henholdsvis 31 private/ikke-momsregistrerede, 165 registrerede detailhandlere, 164 uregistrerede detailhandlere samt 344 grossister, *jf. tabel 1*.

Tabel 1. Antal kontroller i 2018 opdelt på handelsled og punktafgiftstype

	Private og uregistrerede	Detailhandlere - registreret som varemottager	Detailhandlere - ikke registreret som varemottager	Grossister/Importører	I alt
Chokolade- og sukkerafgift	30	123	143	203	499
Dækningsafgift/ Chokolade- og sukkervarer	0	15	2	58	75
Råstofafgift/ Nødder	1	29	19	83	132
Total	31	167	164	344	706

Kilde: Skattestyrelsen

Anm.: Af de 706 kontroller omfatter 484 kontroller målrettet indsats mod illegal indførsel af punktafgiftspligtige varer. De resterende 222 kontroller er gennemført med andet hovedformål.

I 2017 blev der til sammenligning gennemført 793 kontroller, fordelt på henholdsvis 29 private/ikke-momsregistrerede, 197 registrerede detailhandlere, 268 uregistrerede detailhandlere samt 299 grossister.

Skattestyrelsen udvælger sager til kontrol ud fra en risiko- og væsentlighedsbetragtning. I lighed med 2017 har der i 2018 været fokus på kontroller hos grossister/importører og mindre fokus på detailhandlere. Det skal ses i lyset af, at det er mere effektivt at forhindre grossister/importører i at videresælge illegalt indførte chokolade- og sukkervarer, da de typisk har større beholdninger end detailhandlere. Ved at stoppe varerne allerede ved grossisterne/importørerne mindsker man også muligheden for, at ulovlige varer bliver spredt til mange detailhandlere.

For at synliggøre, at efterretteligheden efterprøves, prioriteres det fortsat at opretholde et vist kontrolniveau mod detailhandlere, der ikke er registreret som varemottagere. Herved understøttes det, at der er en opdagelsesrisiko, hvilket mindsker incitamentet til at indføre illegale varer til sortimentet.

Antal kontroller opdelt efter geografisk placering

De gennemførte kontroller er ikke ligeligt fordelt over hele landet, da erfaringer fra tidligere år har vist, at problemet med illegale chokolade- og sukkervarer er mere udbredt i nogle dele af landet end i andre.

Hovedparten af de virksomheder, der handler med chokolade- og sukkervarer, og som Skattestyrelsen efter en vurdering af væsentlighed og risiko anser som kontrolrelevante i forhold til handel med illegale chokolade- og sukkervarer, er beliggende øst for Storebælt. Der er derfor i 2018 gennemført flest kontroller øst for Storebælt.

Der er i 2018 gennemført 434 kontroller af chokolade- og sukkervareafgift i København og øvrige områder øst for Storebælt (339 i København og Nordsjælland og 95 i øvrige Sjælland samt Lolland og Falster) mod 272 kontroller vest for Storebælt (62 i Nordjylland, 108 i Midtjylland og 102 i Sydjylland og Fyn), hvor Skattestyrelsens erfaringer viser, at omfanget af illegal handel med chokolade- og sukkervarer er mindre, jf. tabel 2.

Tabel 2. Antal kontroller i 2018 opdelt på geografisk placering

	Chokolade- og sukkervareafgift	Dækningsafgift/ Cho- kolade- og sukkerva- rer	Råstofafgift/ Nødder	I alt
København og Nordsjælland	251	32	56	339
Øvrige Sjælland samt Lolland og Falster	83	2	10	95
Nordjylland	49	4	9	62
Midtjylland	62	18	28	108
Sydjylland & Fyn	54	19	29	102
Total	499	75	132	706

Kilde: Skattestyrelsen

Anm.: Af de 706 kontroller omfatter 484 kontroller målrettet indsats mod illegal indførsel af punktafgiftspligtige varer. De resterende 222 kontroller er gennemført med andet hovedformål.

Antal kontroller sendt til ansvarsvurdering

Når Skattestyrelsen foretager kontroller, og der konstateres fejl, er der i nogle tilfælde tale om simple fejl. Andre gange er der tale om grov uagtsomhed eller bevidst skatteunddragelse. For at foretage denne vurdering kan Skattestyrelsen sende de afsluttede kontrolsager til ansvarsvurdering.

Kontroller af chokolade- og sukkervareafgift er den type kontroller, der sendes flest af til ansvarsvurdering. Således blev 259 kontroller vedrørende chokolade- og sukkervareafgiften sendt til ansvarsvurdering i 2018, *jf. tabel 3*.

Tabel 3. Antal kontroller der er oversendt til ansvarsvurdering i 2018

	Chokolade- og sukkervareafgift	Dækningsafgift/ Chokolade- og sukkervarer	Råstofafgift/ Nødder	I alt
Private og uregistrerede	19	-	1	20
Detailhandlere – registreret som varemottager	73	3	9	85
Detailhandlere - ikke registreret som varemottager	77	-	8	85
Grossister/ Importører	90	3	21	114
Total	259	6	39	304

Kilde: Skattestyrelsen

Anm.: De i tabellen anførte 304 kontroller vedrører i alt 199 sager. Af disse sager vedrører 190 målrettet indsats mod illegal indførsel af punktafgiftspligtige varer.

Anm.: Tallene omfatter kontroller hvor den endelige afslutning af kontrollen er sket i 2018. Tallene omfatter desuden kontroller, som er kontrolmæssigt afsluttet, men afventer udløb af klagefrist, før kontrollen kan sendes til ansvarsvurdering. Opgørelsen omfatter ligeledes kontroller i sager, der er påklaget, og i sager hvor politiet skal bistå med en politimæssig efterforskning

Antal straffesager og samlet bødestørrelse

Skattestyrelsen (og det daværende SKAT) har i 2018 påbegyndt 86 straffesager, hvor afgiftskontrollen ses at være påbegyndt og afsluttet i 2018. Alle 86 straffesager var igangværende den 31. december 2018. Af disse 86 straffesager udgør 76 såkaldte ”skærpede ordensbødesager”, og 10 sager vedrører unddragelse af punktafgift.

Skærpede ordensbødesager omfatter straffesager, hvor formelle regler i chokoladeafgiftsloven er overtrådt. Skærpede ordensbøder kan udstedes, uden at unddragelsen er opgjort.

Unddragelsessager er straffesager, hvor betingelserne er til stede for enten at udstede en bøde beregnet på grundlag af unddragelsens størrelse eller idømme frihedsstraf og tillægsbøde ved domstolene.

De 76 straffesager vedrørende skærpede ordensbøder var pr. 31. december 2018 sat i bero, hvilket skyldes, at der endnu ikke er udmeldt et skærpet bødeniveau som fastsat i forarbejderne til lov nr. 1554 af 13. december 2016 om ændring af chokoladeafgiftsloven. Rigsadvokaten er på grundlag af et antal afsluttede prøvesager for domstolene anmodet om at godkende bødeniveauet i de straffesager, der i fremtiden kan afsluttes ved at vedtage en ordensbøde udstedt af skatteforvaltningen. Indenfor chokoladeafgiftsområdet var i alt 280 straffesager vedrørende perioden fra den 1. januar 2017 til den 30. juni 2019 sat i bero pr. 1. juli 2019.

Af de 76 ordensbødesager vedrører 69 førstegangsforsøelser, 4 vedrører andengangsforsøelser, og 3 vedrører tredjegangsforsøelser, *jf. tabel 4.*

	Samlet antal sager	Forsøelsesgang				Afgiftstype			Beløb I alt (kr.)
		1. gang	2. gang	3. gang	4. gang	Slik	Dækning	Råstof	
Afsluttede 31.12.18	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Igangværende 31.12.18*	76	69	4	3	-	62	-	10	
Total	76	69	4	3	-	62	-	10	0

Kilde: Skattestyrelsen

*Ikke alle sager er påført afgiftstype. Nogle sager rummer flere afgiftstyper. Summen af afgiftstyperegistreringer kan derfor ikke afstemmes med det samlede antal sager.

De 10 sager om unddragelse af chokoladeafgift var alle igangværende den 31. december 2018, *jf. tabel 5.*

Tabel 5. Unddragelse af chokoladeafgift 2018

Sagsstatus	Samlet antal sager	Afgiftstype		
		<i>Slik</i>	<i>Dækning</i>	<i>Råstof</i>
Afsluttede 31.12.18	-	-	-	-
Igangværende 31.12.18*	10	6	1	1
Total	10	6	1	1

Kilde: Skattestyrelsen

*Ikke alle sager er påført afgiftstype. Nogle sager rummer flere afgiftstyper. Summen af afgiftstyperegistreringer kan derfor ikke afstemmes med det samlede antal sager.

Den anvendte opgørelsesmetode viser kun sammenhængen mellem kontroller og ansvarsvurderinger, der påbegyndes i samme indkomstår. Tallene viser derimod ikke det samlede antal afsluttede straffesager på området i et givet indkomstår.

Det skyldes, at straffesagen først starter efter kontrolsagens afslutning. De forhold, der i et givet år konstateres i forbindelse med Skattestyrelsens kontrol, vil først senere føre til fastsættelse af en sanktion. Tidspunkterne for kontrollens gennemførelse og den senere strafferetlige vurdering er derfor forskudte. Det vil særligt være tilfældet i de sager, der skal overgives til politio- og anklagemyndigheden med henblik på, at straffesagerne indbringes for domstolene. Som oplyst ovenfor er igangværende ordensbødesager, hvor afgiftskontrollen er påbegyndt og afsluttet i perioden mellem den 1. januar 2018 og den 31. december 2018, endvidere sat i bero, indtil der er udmeldt ny sanktionspraksis fra Rigsadvokaten.

Skattestyrelsen har i alt afsluttet 99 straffesager inden for området i 2018. Heraf er 48 sager skærpede ordensbødesager, og 51 vedrører unddragelse af punktafgift. Der er i 2018 udstedt skærpede ordensbøder for et samlet bødebeløb på 120.000 kr. Unddragelsesbøder, herunder tillægsbøder for overtrædelse af straffelovens § 289 om skatte- og afgiftssvig af særlig grov karakter, udgør i alt 35.363.000 kr.

Reguleringsbeløb og nettoprovenu

Når Skattestyrelsen gennemfører kontroller, kan det resultere i reguleringer af afgiftsgrundlaget. Det kan i visse tilfælde medføre øget skattebetaling (merprovenu). Der er i 2018 sket en beløbsmæssig regulering på ca. 62,3 mio. kr., mens der har været et nettoprovenu på ca. 55,6 mio. kr., *jf. tabel 6*. Reguleringsbeløb er udtryk for de korrektioner, Skattestyrelsen foretager. Reguleringsbeløbet er opgjort som summen af efterbetalinger tillagt tilbagebetalinger. Nettoprovenu er udtryk for forskellen mellem efterbetalinger og tilbagebetalinger.

Table 6. Regulatory amount and net revenue (kr.) in 2018 divided by trade and point tax type

	Regulatory amount in kr.				Net revenue in kr.			
	Chokolade- og sukkervareafgift	Dækningsafgift/ Chokolade- og sukkervarer	Råstofafgift/ Nødder	I alt	Chokolade- og sukkervareafgift	Dækningsafgift/ Chokolade- og sukkervarer	Råstofafgift/ Nødder	I alt
Private og uregistrerede	123.625	-	40	123.665	123.625	-	40	123.665
Detailhandlere, registreret som varemottager	7.080.124	227.322	43.219	7.350.665	5.525.326	215.786	37.623	5.778.735
Detailhandlere ikke registreret som varemottager	6.254.574	0	38.688	6.293.262	6.213.074	0	38.688	6.251.762
Grossister/ Importører	30.046.607	4.886.371	13.639.568	48.572.546	29.660.730	952.291	12.879.746	43.492.767
Total	43.504.930	5.113.693	13.721.515	62.340.138	41.522.755	1.168.077	12.956.097	55.646.929

Kilde: Skattestyrelsen

Anm.: Af det samlede reguleringsbeløb på 62.340.138 kr. vedrører 20.962.652 kr. målrettet indsats mod illegal indførsel af punktafgiftspligtige varer. Af det samlede nettoprovenu på 55.646.929 kr. vedrører 20.633.979 kr. målrettet indsats mod illegal indførsel af punktafgiftspligtige varer.

Reguleringsbeløb og nettoprovenu for 2018 sammenlignet med tallene for 2017 er stort set ens. Skattestyrelsen vurderer, at efterretteligheden på området er uændret.

Resultatet viser, at der stadig sker store reguleringer ved kontroller hos grossister/importører.

Skattestyrelsen fastholder derfor det øgede fokus på grossister/importører og registrerede varemottagere i 2019.

Det er dog også nødvendigt fortsat at have fokus på detailhandlere, da disse er aftagere af grossisternes varer. Herved understøttes det, at der er en opdagelsesrisiko inden for detailhandlere, hvilket mindsker incitamentet til at tage illegale varer ind.

Reguleringsbeløb og nettoprovenu opdelt efter geografisk placering

Skattestyrelsen har i 2018 regulereret for ca. 35,8 mio. kr. øst for Storebælt mod ca. 26,5 mio. kr. vest for Storebælt, jf. tabel 7.

Tabel 7. Reguleringsbeløb og nettoprovenu (kr.) i 2018 opdelt på geografisk placering

	Reguleringsbeløb i kr.				Nettoprovenu i kr.			
	Chokolade- og sukkervareafgift	Dækningsafgift/ Chokolade- og sukkervarer	Råstofafgift/ Nødder	I alt	Chokolade- og sukkervareafgift	Dækningsafgift/ Chokolade- og sukkervarer	Råstofafgift/ Nødder	I alt
København og Nordsjælland	20.408.502	273.029	12.788.535	33.470.066	18.511.893	166.445	12.772.681	31.451.019
Øvrige Sjælland samt Lolland og Falster	2.336.041	3.247	34.760	2.374.048	2.335.625	3.247	33.986	2.372.858
Nordjylland	1.571.016	1.243.467	402.725	3.217.208	1.571.016	1.243.467	-268.925	2.545.558
Midtjylland	11.833.438	1.450.706	44.482	13.328.626	11.748.288	-1.293.748	-2.464	10.452.076
Syddjylland & Fyn	7.355.933	2.143.244	451.013	9.950.190	7.355.933	1.048.666	420.819	8.825.418
Total	43.504.930	5.113.693	13.721.515	62.340.138	41.522.755	1.168.077	12.956.097	55.646.929

Kilde: Skattestyrelsen

Anm.: Af det samlede reguleringsbeløb på 62.340.138 kr. vedrører 20.962.652 kr. målrettet indsats mod illegal indførsel af punktafgiftspligtige varer. Af det samlede nettoprovenu på 55.646.929 kr. vedrører 20.633.979 kr. målrettet indsats mod illegal indførsel af punktafgiftspligtige varer.